

[Hartvig Frisch.]

eller misbruge denne Udtalelse, for den er et sandt Udtryk for det, der er Øjeblikkets og Tidens Opgave. Her vil jeg ogsaa gerne henvise til, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, da han kom ind paa lignende Erhvervspørgsmaal, brugte en Vending, som i den Henseende er overordentlig vigtig. Det ærede Medlem sagde nemlig, at han troede snarest paa en Udvikling med større Indgreb. Hvad betyder det Ord? Hvad mente det ærede Medlem med at tale om større Indgreb? Det ærede Medlem mente nøjagtig det samme, nemlig at han troede, vi var i en Udvikling, hvor man snarest maatte se, at der fra Statsmagtens, det vil sige fra Samfundets Side, var Nødvendighed for større Indgreb. Det forekommer mig derfor at være Toppunktet af Hykleri, naar man vil fordreje disse Udtalelser, som er ganske klare, over i Retning af noget, der skal staa som en uvis Ting.

Jeg havde Lejlighed til i Gaar Aftes at komme ind paa noget i de Bemærkninger, det ærede Medlem Hr. Kristen Amby fremsatte, og det skal jeg ikke gentage, men da jeg ser, at der i Dag i „Politiken“ er en Leder om dette Spørgsmaal, hvor man tager en Stilling over for mine Udtalelser, som kunde siges at være en Afstandtagen, saa kunde jeg have Lyst til deroverfor at sige, at det forekommer mig, at jeg med de Udtalelser, jeg er fremkommet med, er i meget god Overensstemmelse med de Radikales Odense-Program. Naar man dør i Afsnit 2 af Programmet udtaler: „over for de Virksomheder, der er faktiske eller retlige Monopoler, værnes Samfundets Interesser om fornødent ved Virksomhedernes Overtagelse af Kommune eller Stat“, saa kan jeg ikke se, at der skulde være os saa forfærdelig meget imellem paa dette Punkt. For peger vi paa Sukkerindustrien her i Danmark, eller peger vi paa Spritindustrien eller Gærindustrien eller en hel Række andre, maa man jo sige, at disse Industrier har den Karakter, der er angivet i Odense-Programmet.

Jeg maa derfor sige, at naar man rejser dette Spørgsmaal om den frie Afskedigelsesret, om disse Virksomheders fuldkomne privatkapitalistiske Frihed over for Samfundsmagten, saa tror jeg mere paa det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Udtalelse om, at der snarere vil komme større Indgreb, end jeg tror paa hele den Agitation, som man fører fra Venstre paa det, som jeg i Gaar karakteriserede som Livslønnen i Venstre, for at bruge den højtærede Finansministers Udtryk, idet man vil ind-

bilde Befolkningen, at man kan føre den til paradisiske Tilstande ved at indføre en liberalistisk økonomisk Tilstand, som der intet som helst Grundlag er for i de bestaaende handelsmæssige, økonomiske og produktionsmæssige Vilkaar, som vort Samfund lever under.

Jeg har gerne villet sige dette, fordi det ikke kan nægtes, at løsrevet, saaledes som det ærede Medlem Hr. Brorsen citerede mine Udtalelser, skulde det jo aabenbart bruges og misbruges. Men jeg vil fastholde, at den Agitation, som disse Partier fører over for Regeringen, idet man kræver, at Regeringen skal afskaffe Arbejdsløsheden, fører nøjagtig til denne Konsekvens, fordi det er en Kendsgerning, at Konjunktursvingningerne for den privatkapitalistiske Opbygning af Industri og Virksomhed er noget, der følger med selve Systemet, og Retten til Afskedigelse af Arbejderne som Følge af Konjunktursvingningerne hører lige saa meget med til Systemet. Det er det, jeg har paavist over for disse ærede Modstandere, for at de rigtig skulde være klar over de Konsekvenser, der ligger i de Krav, som de nu agitatorisk raaber om over for Regeringen.

Brorsen: Det var ganske naturligt, da jeg i Anledning af 10 Aars Jubilæet talte om den 10-aarige Periode, at begynde med Begyndelsen, nemlig med 1929, men det har ikke været min Mening, at vi skulde opholde os ret længe ved 1929. (Latter). Ikke fordi jeg har det mindste derimod — vi saa jo ogsaa øjeblikkelig, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller var henne efter Protokollerne. Jeg kan naturligvis ogsaa komme med adskillige Citater fra 1929, men det synes jeg ikke har Interesse i Øjeblikket, det er jo nu Historie. Det var imidlertid fuldkommen i sin Orden, at jeg for i det hele at vise Udviklingslinien paa det forsvarspolitiske Omraade, baade for Regeringens og for Det konservative Folkepartis Vedkommende, begyndte med 1929. Jeg skal dog ikke gaa videre ind derpaa og komme med Citater, for jeg er aldeles overbevist om, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller og hans Parti mange Gange i Aarenes Løb har fortrudt deres Optræden og den Handling, som de udførte i 1929.

I Anledning af de Taler, der er holdt, og hvori man har rettet Henvendelser til mig, vil jeg gerne frabede mig Beskyldningen for Overdrivelser; jeg er ikke kommet med Overdrivelser i min Tale. Jeg har netop forsøgt saa nøgternt som muligt paa